

Ενότητα 1. Πολιτιστική Επαγρύπνηση – Θέμα 1. Αυτογνωσία

Χριστιάνα Κούτα, Έλενα Ρούσου, Έλενα Νικολαΐδου, Παναγιώτα Έλληνα, Παρασκευή Χαρίτου

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας ορίζει την διστακτικότητα απέναντι στον εμβολιασμό ως «καθυστέρηση στην αποδοχή ή άρνηση των εμβολίων παρά τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών εμβολιασμού». (MacDonald, 2015).

Οι επαγγελματίες υγείας αποτελούν βασικό στοιχείο για τη μετάδοση πληροφοριών, την επίλυση αμφιβολιών και την αύξηση της εμπιστοσύνης στα εμβόλια. Πρέπει να είναι προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν αυτή την πρόκληση. Όταν συμβαίνουν καταστάσεις στις οποίες ανεπιθύμητα συμβάντα συνδέονται σωστά ή λανθασμένα με τον εμβολιασμό, μπορεί να διαβρώσουν την εμπιστοσύνη στα εμβόλια και στις αρχές που τα χορηγούν. Οι επαγγελματίες υγείας πρέπει να έχουν τους πόρους και την εύκολη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, ώστε να μπορούν να παρέχουν τη γνώση σχετικά με τον εμβολιασμό.

Αυτή η μαθησιακή ενότητα παρέχει μια γρήγορη επισκόπηση των γνώσεων που σχετίζονται με ορισμένους από τους σχετικούς βασικούς όρους και ορισμούς σχετικά με τον εμβολιασμό.

2. ΣΤΟΧΟΣ

Ο στόχος αυτού του εργαλείου είναι να σας ενημερώσει σχετικά με την έννοια της Πολιτισμικής Επαγρύπνησης και να ενισχύσει την γνώση όσον αφορά τον εμβολιασμό.

3. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στο τέλος αυτής της εκπαίδευσης, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να:

1. Αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με ορισμένους από τους σχετικούς βασικούς όρους, ορισμούς
2. Ενισχύσουν τις γνώσεις τους όσον αφορά τον εμβολιασμό

4. ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4.1. Έννοιες και ορισμοί

Πολιτιστική Επαγρύπνηση. Ο βαθμός συνειδητοποίησης που έχουμε για το δικό μας πολιτισμικό υπόβαθρο και πολιτισμική ταυτότητα. Αυτό μας βοηθά να κατανοήσουμε τη σημασία της πολιτισμικής μας κληρονομιάς και των άλλων και μας κάνει να εκτιμήσουμε τους κινδύνους της εθνοκεντρικότητας.. (Paradourou, 2006).

Αυτογνωσία. Η υψηλή αυτογνωσία θεωρείται ότι οδηγεί σε καλύτερη λήψη αποφάσεων, συνδέεται με την απόδοση της ομάδας και την αυθεντική ηγεσία (Carden, Jones, & Passmore, 2022).

Εμβολιασμός. Είναι ένας απλός, ασφαλής και αποτελεσματικός τρόπος προστασίας από επιβλαβείς ασθένειες. Χρησιμοποιεί τις φυσικές άμυνες του σώματος για να δημιουργήσει αντίσταση σε συγκεκριμένες λοιμώξεις και κάνει το ανοσοποιητικό σύστημα ισχυρότερο (<https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/vaccines-and-immunization-what-is-vaccination>).

Εμβόλια. Εκπαιδεύουν το ανοσοποιητικό σύστημα να δημιουργεί αντισώματα, όπως ακριβώς συμβαίνει όταν εκτίθεται σε μια ασθένεια. Ωστόσο, επειδή τα εμβόλια περιέχουν μόνο νεκρές ή εξασθενημένες μορφές μικροβίων όπως ιούς ή βακτήρια, δεν προκαλούν την ασθένεια ούτε σας θέτουν σε κίνδυνο των επιπλοκών της (<https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/vaccines-and-immunization-what-is-vaccination>).

Διστακτικότητα απέναντι στον εμβολιασμό. Αναφέρεται στην απροθυμία ή την άρνηση εμβολιασμού.

4.2. Τι υπάρχει στη βιβλιογραφία για το θέμα

- **1. Shen, S. (Cindy), & Dubey, V. (2019). Addressing vaccine hesitancy. *Canadian Family Physician*, 65(3), 175-181. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6515949/>**

Πρακτικές συμβουλές για την αντιμετώπιση της διστακτικότητας απέναντι στον εμβολιασμό των γονέων στην πρωτοβάθμια περίθαλψη περιλαμβάνουν την έγκαιρη αναγνώριση, την παρουσίαση του εμβολιασμού ως προεπιλεγμένη προσέγγιση, την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, την ειλικρίνεια σχετικά με τις παρενέργειες, την παροχή διαβεβαίωσης για ένα ισχυρό σύστημα ασφάλειας εμβολίων, την εστίαση στην προστασία του παιδιού και της κοινότητας, την αφήγηση ιστοριών και την αντιμετώπιση του πόνου. Παρέχονται επίσης δηλώσεις που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν οι πάροχοι σε συνομιλίες που σχετίζονται με τον εμβολιασμό, απαντήσεις σε κοινές ερωτήσεις σχετικά με τα οφέλη, την ασφάλεια και τις ανοσολογικές πτυχές των εμβολίων και συνδέσμους σε έναν αριθμό διαδικτυακών πόρων για γιατρούς και γονείς. Οι γονείς που είναι αναποφάσιστοι και διστακτικοί είναι πολύ περισσότεροι από εκείνους που αρνούνται το εμβόλιο. Επομένως, η παροχή συμβουλών σε αυτήν την ομάδα μπορεί να είναι πιο αποτελεσματική. Οι λόγοι πίσω από την διστακτικότητα απέναντι στον εμβολιασμό είναι περίπλοκοι και περιλαμβάνουν περισσότερα από ένα απλό έλλειμμα γνώσης. Ως αξιόπιστη πηγή πληροφοριών για τα εμβόλια, οι οικογενειακοί γιατροί διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην αποδοχή των εμβολίων.

- **2. Helen Bedford,H., Katie Attwell,K., Margie Danchin,M., Helen Marshall,H., Paul Corben, P., Julie Leask, J. (2018) Vaccine hesitancy, refusal and access barriers: The need for clarity in terminology. *Vaccine*, 36(44): 6556-6558. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0264410X17310708>**

Αν και η χορήγηση εμβολίων είναι υψηλή στις περισσότερες χώρες, μικρές περιοχές με μη βέλτιστη κάλυψη εξακολουθούν να αποτελούν απειλή για την ατομική και πληθυσμιακή ανοσία. Όλο και περισσότερο, ο όρος «διστακτικότητα στον εμβολιασμό» χρησιμοποιείται από ειδικούς και σχολιαστές για να εξηγήσει τη μη βέλτιστη εμβολιαστική κάλυψη. Υποστηρίζουμε ότι η χρήση αυτού του όρου για την εξήγηση όλων των μερικών ή μη εμβολιασμών ενέχει τον κίνδυνο δημιουργίας λύσεων που δεν ταιριάζουν καλά με το πρόβλημα σε μια συγκεκριμένη κοινότητα ή πληθυσμό. Προτείνουμε περισσότερη ακρίβεια στον όρο «διστακτικότητα εμβολιασμού» που απαιτείται, ιδίως επειδή ο υποεμβολιασμός οφείλεται σε παράγοντες που σχετίζονται με την πρόσβαση ή την πραγματιστική. Μόνο με σαφή ορολογία μπορούμε να αρχίσουμε να κατανοούμε πού βρίσκεται το πρόβλημα, να το μετρήσουμε με ακρίβεια και να αναπτύξουμε κατάλληλες παρεμβάσεις. Αυτό θα διασφαλίσει ότι οι παρεμβάσεις μας θα έχουν τις καλύτερες πιθανότητες επιτυχίας για να διαθέσουμε εμβόλια σε όσους τα θέλουν και να βοηθήσουμε όσους δεν είναι σίγουροι για την απόφαση εμβολιασμού τους.

5. ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δραστηριότητα 1: (Διάρκεια: 10 λεπτά)

Διαβάστε το παρακάτω άρθρο και ακολουθώντας μοιραστείτε τις σκέψεις/απόψεις/εμπειρίες σας σχετικά με το θέμα στο ειδικό φόρουμ και σχολιάστε τις απαντήσεις των άλλων συμμετεχόντων

No.	Τίτλος και περιγραφή της πηγής	Τύπος	Γλώσσα	Δραστηριότητες μάθησης, εκπαίδευσης, και αξιολόγησης	Σύνδεσμος
1.	Vaccine hesitancy: Definition, scope and determinants	Άρθρο	Αγγλικά	Ατομική μάθηση	https://www.science-direct.com/science/article/pii/S0264410X15005009

6. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Δραστηριότητα 1: Κουίζ (Διάρκεια: 10 λεπτά)

Σωστό ή Λάθος

1. Η πολιτισμική επαγρύπνηση είναι ο βαθμός συνειδητοποίησης που έχουμε για άλλα πολιτισμικά υπόβαθρα και πολιτισμικές ταυτότητες. (Σωστό ή λάθος)
2. Η υψηλή αυτογνωσία θεωρείται ότι οδηγεί σε καλύτερη λήψη αποφάσεων, συνδέεται με την απόδοση της ομάδας και την αυθεντική ηγεσία (Σωστό ή Λάθος)
3. Τα εμβόλια εκπαιδεύουν το ανοσοποιητικό σύστημα να δημιουργεί αντισώματα, όπως ακριβώς συμβαίνει όταν εκτίθεται σε μια ασθένεια. (Σωστό ή λάθος)

7. ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Bedford, H., Attwell, K., Danchin, M., Marshall, H., Corben, P., & Leask, J. (2018). Vaccine hesitancy, refusal and access barriers: The need for clarity in terminology. *Vaccine*, 36(44), 6556-6558. <https://doi.org/10.1016/j.vaccine.2017.08.004>
- Carden, J., Jones, R. J., & Passmore, J. (2022). Defining Self-Awareness in the Context of Adult Development: A Systematic Literature Review. *Journal of Management Education*, 46(1), 140-177. <https://doi.org/10.1177/1052562921990065>
- MacDonald, N. E. (2015). Vaccine hesitancy: Definition, scope and determinants. *Vaccine*, 33(34), 4161-4164. <https://doi.org/10.1016/j.vaccine.2015.04.036>
- Papadopoulos, I. (2006). *Papadopoulos I (Ed) (2006): Transcultural Health and Social Care: Development of Culturally Competent Practitioners. Churchill Livingstone Elsevier. Edinburgh. ISBN 13: 978 0 443 10131 1. (351 pages).*
- Shen, S. (Cindy), & Dubey, V. (2019). Addressing vaccine hesitancy. *Canadian Family Physician*, 65(3), 175-181.
- Vaccines and immunization: What is vaccination?* (n.d.). World Health Organization (WHO). Retrieved 9 February 2023, from <https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/vaccines-and-immunization-what-is-vaccination>